

DE GROTE KLOK

APRIL 2009

De Grote Klok is het officiële informatieblad van de stad Oostende, verschijnt tweemaandelijks en wordt gratis aangeboden aan de Oostendse bevolking.

VOC SLAAT ZIJN VLEUGELS UIT // 08

STAD MET OOG VOOR HOLEB'S // 14

BEAUFORT 03 // 16

THUIS IN DE STAD // 18

EXTRA
MIDDENKATERN
OOSTENDE
VOOR
ANKER

Stad aan Zee
OOSTENDE

OOSTENDE VOOR ANKER

10 JAAR DEINING IN OOSTENDE

Oostende voor Anker wordt voor de tiende keer het grootste feest rond de authentieke scheepvaart. Niet minder dan tweehonderd schepen komen naar de oudste dokken van Oostende. De bemanningen willen deze jaarlijkse afspraak niet missen. Omdat ze elkaar willen zien, maar ook omdat ze naar het resultaat van hun waterdichte passie willen kijken. De vloot is nog meer gevarieerd dan ze ooit was. Er komen vierkant getuigde drie- en tweemasters. Ze zorgen er niet zozeer voor dat het uitzicht lijkt op dat van de haven van Oostende van honderd jaar geleden. Ze steken trots hun rondhouten in de lucht als teken dat het zeer goed gaat met de zeilende passagiersvaart, die tot voor Oostende voor Anker Oostende en onze kust passeerde.

De komst van zeventig ronde en platbodems is een eerbetoon aan de oorspronkelijke vissers- en vrachtschepen die langs de Noordzeekust tussen Calais en de Waddeneilanden scharrelden. Er zijn ook imposante motor- en stoomschepen bij; zoals de Hydrograaf, die een dubbelleven leed als meetschip voor de marine en jacht voor de vorstinnen Emma, Wilhelmina en Juliana van Nederland.

Het publiek heeft nog meer te ontdekken dan de voorgaande jaren. Precies wegens van de vele thema's die de voorgaande jaren werden uitgewerkt, komt er een overzichtstentoonstelling op het Stationsplein. Veel beeldmateriaal maar ook tastbare herinneringen aan de Vikingen, het Beleg van Oostende, de zeeslagen tussen de Navy en la Marine van keizer Napoleon, Ierland, Kuifje en zijn schepen en de Belgen op de Zuidpool.

Niet alleen de kaaien en de dokken worden een mengelmoes van muziek op podia en de scheepsdekken, tentoonstellingen, demonstraties en de geuren van gerookte haring of zoete koek, het Oostende voor Anker feest dringt diep door tot in het centrum van de stad.

OOSTENDE VOOR ANKER KORT

- Van 29 mei tot en met 1 juni 2009
- Gratis toegankelijk!
- In de Mercator- en Montgomerydokken en de aanpalende kaaien van Oostende
- 200 authentieke schepen: zeilschepen, stoomslepers, ronde en platbodems, jollen, zalmschouwen, vletten, antieke jachten en werkboten.
- Bezoek de schepen of vaar met hen mee.
- Op het Stationsplein: Maritiem Dorp met demonstraties en tentoonstellingen. Ook de thematentoonstelling **10 jaar Oostende voor Anker**. Groot podium met optredens.
- Sint- Petrus- en -Paulusplein: maritieme markt, groot podium en optredens.
- **Bereikbaarheid:** kom bij voorkeur met het openbaar vervoer!

De Lijn, de kusttram en de NMBS stoppen werkelijk in het hartje van Oostende voor Anker: het Stationsplein. Er is speciale stalplaats voor fietsen.
- Meer informatie en volledig programma: www.oostendevooranker.be.

EXTRA
MIDDENKATERN
**OOSTENDE
VOOR
ANKER**

OOSTENDE VOOR ANKER

OOSTENDE VOOR ANKER, 10DE EDITIE DE VEELZIJDIGHEID VAN HET WATER

Oostende voor Anker is van 29 mei tot 1 juni 2009 weer het boegbeeld van het nautische Oostende, de plek waar zin in de zee een veelzijdige betekenis krijgt. Jaar na jaar stromen authentieke schepen en replica's toe om het Montgomerydok en het Mercatordok te vullen. Dit jaar meer dan ooit. Ook omdat er een onuitgegeven vloot van ronde bodems en platbodems aangekondigd is. Het zijn de meest typische schepen van de ondiepe vaarwateren van de Lage Landen. Er komen enkele prachtige stoomschepen. En een overzichtstentoonstelling rond 10 jaar Oostende voor Anker met een overzicht van 10 edities nautische, natte en droge hoogtepunten op het Stationsplein. Oostende voor Anker, meer dan ooit een belevenis. Met een boordevol muzikaal en animatie programma en het gewriemel van de boten, schepen, jollen en vletten wordt Oostende gedurende vier cruciale dagen weer de ontmoetingsplek voor iedereen die zout water door de aderen heeft stromen.

MAJESTATISCH STOOMSCHIP

Een van de meest onverwachte gasten is de Hydrograaf. Dit aanvankelijk met stoom aangedreven schip uit 1910 heeft een boeiende geschiedenis. Het is speciaal ontworpen voor metingen en peilingen langs de Noordzeekusten en is daarom ondiep. De marine liet het erg rijkelijk en chique inrichten. Daarom werd het ook ingezet voor de vele rondreizen die de Nederlandse koninklijke familie maakte naar de Nederlandse eilanden, nog voor de tijd van de afsluitdijken en de inpoldering. Met België heeft het schip gemeen dat het na WOII de Schelde helemaal heeft afgepeild. Het hielp zo met het opnieuw in kaart brengen van de vaargeulen en zandbanken tussen de monding en Antwerpen.

Het schip is teruggebracht tot zijn oorspronkelijke inrichting met veel glimmend koper, geslepen glas en glanzend verniste betimmering. Paul, de kapitein, geeft op de meest onmogelijke momenten een ruk aan het touw van de nog steeds werkende stoomfluit. Met haar glanzend zwarte romp en haar traditionele opbouw, met daarbovenop een indrukwekkende schouw, wordt ze het pronkstuk van het Mercatordok, vlak tegenover het Maritiem Dorp op het Stationsplein.

SCHEPEN MET VLEUGELS

De werkelijk speciale gasten zijn de vele ronde en platbodemschepen die uit alle hoeken van het binnenland van Vlaanderen en Zeeland komen. Ieder stadje aan het water ontwikkelde indertijd een eigen type schip waarmee in de ondiepe kreken en geulen werd gevist. Of weermee ze het vee of de oogst van de ene oever naar de andere transporteerden. De schepen die hun oorsprong hebben in de middeleeuwen, werden bij iedere nieuwe ebstelling net iets anders en groeiden zo op een bijna biologische manier uit tot hoogaarsen, hengsten, bollen, schokkers, lemmeraken, schouwen, tjalken en klippers. Ieder type was gespecialiseerd in een bepaalde functie: visserij, vrachtvervoer, het zwaardere werk van beloodsing en bebakening aan de kust. Qua grootte stelen de tjalken de aandacht. Idefix, Goede Verwachting of Sloeberke zullen met hun herkenbare bolle boeg en steven (kop en kont in het jargon) en een gestrekte romp van meer dan 20 meter goed herkenbaar zijn. Al deze schepen hebben ook de kenmerkende 'zijwaarden', houten ellipsvormige vleugels die men laat zakken om te verhinderen dat de boot zijdelings wegdrijft onder de winddruk. Op de meeste schepen leven de eigenaars van de eerste tot de laatste dag van hun vrije tijd en ze vertroetelen de schepen tot ze blinken. Vraag maar eens of je binnen kan rondkijken. De dag voor de start van Oostende voor Anker varen ze zo goed als in vloot de haven binnen via het kanaal Brugge - Oostende, de Demey sluis, de havengeul, het Montgomerydok en de Mercatorsluis. De invaart vindt plaats op 28 mei tussen 15.00 en 17.00 uur.

ZEILENDE KATHEDRALEN

Uit de lijst van ingeschreven schepen zijn er enkele die al op massa's foto's van bezoekers hebben gestaan. Zoals de tweemastbrik Mercedes die geregeld de show steelt door onder volle zeilen de havengeul uit en weer in te varen. De driemastbark Artemis is al vaker in Oostende op bezoek geweest, maar krijgt iets extra, nu het schip de vedette is van het Eén tv-programma Mercator. Ook de Astrid is een bekend gezicht. De voormalige visserijlogger heeft al een tijdje een nieuw leven als passagiersschip.

Het verhaal van de barkentijn Atigua is gelijklopend. Eerst de visserij, dan de dreiging van de sloop en vervolgens de redding als comfortabel uitgerust passagiersschip. Maar wel met een tui-gage en de zeilvoering zoals het honderd jaar geleden gangbaar was.

Helemaal nieuw is de rijzende Morgenster die in primeur naar Oostende komt. Ze is amper een jaar in de vaart, was de vedette in Les Voiles de la Liberté in Rouen en heeft al deelgenomen aan de Tall Ships Race. Deze tweemastbrik is ingericht voor de opleiding van jongeren in het zeezeilen met dit soort varende kathedralen.

VOEL ZELF HOE EEN SCHIP LEEFT

Nu we toch bij 'sail training' aanbeland zijn: zowel de sloepge-tuigde Antwerp Flyer als de tweemastschoener Rupel nemen onder Belgische vlag aan de Tall Ships Races deel. Ondanks hun bescheiden postuur tegenover de vierkant getuigde sche-pen zorgen ze, samen met de vijf andere jachten uit Antwerpen, Nieuwpoort of Oostende voor een sterke delegatie waarmee jongeren tussen 15 en 25 jaar kunnen kennis maken met het zeilen op open zee en de verbroedering met leeftijdgenoten: bemanningen van schepen uit alle Europese landen die in de diverse etappenhavens uit het dak gaan. Dat zal in Oostende niet anders zijn. Diverse schepen maken halvedagtochten op zee. Het publiek kan een ticket aan de valreep kopen en mee varen. Op de grote schepen is het echt passagieren, maar op de klei-nere kan iedereen die wil zelf een handje helpen en leren hoe je met een van de duizend touwen moet omgaan om de zeilen naar de wind te stellen.

MUZIEK

Met maar liefst 77 optredens van diverse muziekbands, folk- en shantiegoepen zal de bezoeker aan Oostende voor Anker zijn wandelrichting ook op het gehoor kunnen bepalen. Meer nog dan vorig jaar zullen verrassingsacts plaatshebben aan dek van diverse schepen. Nogal wat van die hijs-, hieuw- en pompliede-ren borrelen spontaan uit ons onderbewustzijn op en voor men het goed beseft staat de hele kaai mee te zingen.

Het grote publiek kan zich vergapen aan de bijna tweehonderd schepen die dit jaar voor de tiende verjaardag naar Oostende komen. Ze liggen aangemeerd aan de kaaien van het Montgo-mery en het Mercatordok. Hier kan men in wijzerzin richting over de pontons de schepen van dichtbij bekijken.

OOSTENDE VOOR ANKER

10 JAAR OOSTENDE VOOR ANKER

Het festival is gegroeid op het ritme van de zee. Eerst een twintigtal schepen en een paar exposities in de cruisterterminal naast het station. Geïnteresseerd publiek volgde het plannetje op een schamel foldertje. Maar dat publiek was gebeten door die oude schepen die op andere dagen onze kusthavens voorbijvaren. Jaar na jaar slaagde de groep vrijwilligers van Oostende voor Anker er in om met de steun van de horeca, de middenstand en de stad Oostende, meer schepen aan te trekken, meer volk op de been te brengen en het traditioneel laatste weekend van het scharniermoment tussen lente en zomer, mei, een luisterrijk spektakel te maken voor alle zintuigen, inclusief het evenwichtsgevoel voor hen die naar de masttoppen kijken of op zee uitvaren.

Jaar na jaar organiseerde Hubert Rubbens met zijn ploeg van zeventig medewerkers speciale thema's die telkens aanleunden bij een of ander nautisch aspect. De Vikingen vielen met hun draker aan en paradeerden indrukwekkend door de stad.

Het Beleg van Oostende werd overgedaan op het Klein Strand. Op onnavolgbare Oostendse manier werd de slag van Trafalgar tussen de Britse Royal Navy en de Franse keizerlijke marine overgedaan. Niemand nam er aanstoot aan dat de frontale aanval op de brug over de Mercatorsluis netjes beurtelings door de Frenchies, dan wel door de Schotten werd gewonnen. Prins Filip en prinses Mathilde wilden met hun kinderen absoluut en ondanks de gietende regen de Ierse driemastbark Jeanie Johnston bezoeken. Met dit houten zeilschip emigreerden de landverhuizers in de negentiende eeuw naar een nieuw leven in de VS. En dan was er natuurlijk de tot leven gekomen magie uit de avonturen van Kuifje. Onze wereldberoemde reporter was nooit zo ver geraakt zonder de schepen en zijn vriend Haddock, geen beetje kapitein ter zee. Wanneer vorig jaar Dixie Dansercour zijn Euronav Belgica de haven van Oostende binnenvoer, was dat een hoogtepunt in de sterke relatie tussen België en de Zuidpool. Die begon bij het doorzettingsvermogen van Adrien de Gerlache die honderd en tien jaar geleden als eerste met een schip op Antarctica overwinterde.

Op het Stationsplein komt er een overzichtstentoonstelling die de hoogtepunten van tien jaar Oostende voor Anker illustreert. Unieke en 'hand picked' foto's van fotografen die ieder jaar weer trouw op post zijn, relictten uit voorgaande thematentoonstellingen en de première van een tweede Kuifjeverhaal in het Oostends zijn de ingrediënten.

Op datzelfde plein ontdek je in het Maritiem Dorp de boeiendste kanten van de zee en de kust, de meest frappante sites voor scheepsbouw en ander watergerelateerde erfgoed en een hele reeks van scheepsambachten.

Voor meer moderne bootspullen, kleding, maar ook scheepsantiek moet je op het tegenoverliggende Sint- Petrus- en -Paulusplein zijn.

VOORPROEFJE RACE OF THE CLASSICS OP 14 EN 15 APRIL 2009

De befaamde 'rees' waaraan studenten van hogescholen en universiteiten deelnemen, komt weer naar Oostende. Er worden 22 schepen verwacht, twee en driemasters met een lengte tussen 25 en 50 meter. De Race of the Classics start op maandag 13 april. De vloot vaart in konvooi vanuit de klassieke veerhaven van Rotterdam de Maas af richting Noordzee. In de loop van de middag gaat op zee het startkanon af waarna er geracet wordt naar Oostende. Afhankelijk van de wind worden de 22 schepen in de zeer vroege ochtend, dan wel in de loop van de ochtend van dinsdag 14 april in het Montgomerydok verwacht.

's Avonds is er voor alle deelnemers een feest in Hangaar 1. Daags nadien, op 15 april, gaan de schepen in vloot weer buiten. Een prachtig zicht wordt dat, goed te volgen van op de kaaien van het Montgomerydok en het staketsel tot op zee. Er wordt losgegooid vanaf 9.30 uur. Aan boord van de tweemastsloop Nele wordt om 11.00 uur het startschot gegeven voor de tweede etappe. Afhankelijk van de wind en de weersvoorspelling wordt de meest gunstige bestemming gekozen: Lowestoft of Ramsgate waar ze de volgende ochtend verwacht worden.

MARITIEM WEEKEND OP 2 MEI 2009

De jaarlijkse roeiregatta met de walvisloepen heeft voor de vijfde keer plaats, deze keer in het Visserijdok op de Oosteroever. Het warme wedstrijdcentrum is gevestigd bij de Maritiem Site Oostende. Teams met een minimum aan roei-ervaring kunnen aan deze regatta deelnemen. Ze moeten samengesteld zijn uit zes mensen: vijf roeiers en een stuurvrouw of -man.

De regatta bestaat uit een eenvoudig lusvormig parcours dat tegen de klok wordt afgeroeid. Naargelang van het aantal deelnemende ploegen zijn er verscheidene manches. De ploeg met de snelste totaal tijd is de winnaar.

Voor meer informatie en inschrijving: www.oostendevooranker.be.
Deelname is gratis